

Před spaním Horkého napadlo: Oživíme fabriku

Pětice podnikatelů směřuje k jednomu cíli: vykresat z areálu chátrající bývalé továrny na boty místo, kde se bude dát žít i podnikat. Idea spolyká stovky milionů korun. **Festival Borovina... živá dodnes!** má přilákat pozornost veřejnosti.

TŘEBÍČ Podnikatel Richard Horký je v Třebíči známou osobností. Kromě jiného vládne zdejšímu byznysu s teplem. Když před dvanácti lety koupil kotelnu krachujícího Bopa, nejdřív si myslel, že jen dodá teplo nejbližším panelákům a tím to pro něj skončí. To se ale hodně změnil. „Začalo se to řetězit, kdosi mi tehdy řekl: ‚Jak v tom obrovském areálu borovinské fabriky jednou do něčeho sáhneš, dalších deset věcí se nabalí. Je to strašný moloch, všechno se vším souvisí.‘ Měl pravdu,“ řekl včera.

V současnosti komplex budov různého stáří vlastní dohromady pět subjektů, které vzájemně spolupracují. Sedmadvacet bytů má před kolaudací, existuje projekt na dalších šestapadesát. Do tří let vznikne interaktivní muzeum energetiky a ekologie podobné těm, jaká jsou k vidění v Paříži či v Amsterdamu.

Zdá se, že se sem přestěhuje dům dětí a mládeže, pokud vše půjde dobře, některý velký obchodní řetězec přetvoří jeden z historických baráků na supermarket. Ob-

Budoucnost a současnost
Podle plánů se tato stavba
skrýje v zeleni. Foto: TTS, MF DNES

jekt vstupní brány by se jednou mohl stát klinikou.

Podnikatelům je jasné, že vrátit život lokalitě, kterou má veřejnost dosud zapsanou jako místo destrukce, může pouze změna myšlení lidí. Musejí sem přijít, rozhléd-

nout se a zkusit si představit, že by se zde dalo bydlet, vychovávat děti, trávit stáří. Tomu má výrazně napomoci festival Borovina... živá dodnes! Začíná právě dnes výstavou o historii a budoucnosti areálu, do konce června veřejnosti nabídne řadu zajímavých akcí. Už o víkendu se uskuteční sklářské dny.

Vlhké nevábné údolí

„Upřímně řečeno, myslím, že je to tam pořád dost škaredé. Mám to zafixované jako vlhké údolí se spoustou rezivějících konstrukcí,“ zmínila včera Monika Velebová z Třebíče. Na festival se ale podívat půjde. „Stejně nemám o víkendech co dělat. Někde jsem četla, že tam bude autokino, nějaká bitva, zahraje Macháček s Míg21. Celkem pestrý program,“ podotkla.

Před deseti lety se zdálo, že se chátrající budovy mohou změnit maximálně na provozovny. Že by to mohlo být jinak a industriální areál by se mohl posunout úplně novým směrem, napadlo Horkého jednou před spaním.

» Pokračování na straně B2

Bopo ještě papírově existuje. Skončí v pololetí

Kdysi obří firma se stane definitivní minulostí ve chvíli, kdy konkurzní správce **uzavře účetní knihy**. To blokovalo odvolání jednoho z věřitelů.

Obrovská třebíčská fabrika, která v době největšího rozmachu dávala práci i pěti tisícovkám lidí, vyráběla pětinu bot celkové české produkce a jasně dominovala mezi zaměstnavateli v okrese. To bývalo Bopo, továrna na boty a punčochové zboží.

Na přelomu tisíciletí definitivně zkrachovala a dnes už z jejího provozu nezůstal kámen na kameni. Přesto podnik ještě formálně neukončil činnost. Řízení stále běží, podle konkurzního správce Stanislava Hanáka už je ale vidět do ciele.

„Loni se odvolal jeden z více než tisícovky věřitelů ve chvíli, kdy už jsem chtěl uzavřít a zaarchivovat účetní knihy. Věc řešil olomoucký vrchní soud. Před dvěma týdny jsem obdržel informaci, že soudce odvolání zamítl. Do pololetí tedy Bopo skončí i po formální stránce,“ říká Hanák.

Dluhy 521 milionů korun

Konkurzní správce přebíral fabriku od likvidátora v roce 2002, kdy zde pracovalo ještě pár desítek zaměstnanců. Firma zůstala dlužná svým věřitelům 521 milionů korun, Hanák získal rozprodejem fabriky 170 milionů korun. Když uhradil náklady a započítal svou deseti-

milionovu odměnu, mohl mezi věřitele rozdělit 74 milionů korun.

Konkurzní řízení lze považovat za relativně úspěšné. Zaměstnanci dostali celou dlužnou mzdu, bylo uspokojeno třináct procent ostatních věřitelů. V Česku to přitom obvykle bývá okolo osmi procent.

Třebíčský důchodce, pětáosmdesátiletý Vladimír, ve fabrice pracoval od roku 1941. Zažil éru Tomáše Bati i socialismus.

„Makalo se pořád úplně stejně, byla to velká dřina na směny. Začínal jsem jako dělník, postupně jsem přešel na pozici kvalitáře. Je fakt, že za Bati si lidi tak neotvírali pusy, poněvadž to taky mohli rovnou jít a byli bez práce. Na hodinu. Víte, já tomu dal celý život, ale nostalgii nějak necítím. V penzi mám hafo úplně jiných starostí. Co jsem

skončil, vlastně jsem se tam nebyl podívat,“ mávl rukou. Na čem tovarna takového rozsahu a významu ztroskotala? Po roce 1989 se zhroutily východní trhy a český trh velmi rychle zaplavil levný dovoz z Číny, částečně rovněž z Itálie. S tím bylo velmi obtížné bojovat.

Základy třebíčské továrně na boty položila koncem 19. století společnost Karla Budischowského. Od ní fabriku v roce 1931 koupil Tomáš Baťa, který ji rozšířil.

Hana Jakubcová

Oddych Muž běží před vizualizací leteckého pohledu na borovinský areál.

Foto: Petr Lemberk, MF DNES

Před spaním Horkého napadlo: Oživíme bývalou Baťovu fabriku

» Pokračování ze strany B1

„Byli jsme lyžovat v Alpách, já jsem nemohl usnout a hlavou mi pořád běžel film. Borovina. Celé to neštylovaly. Je přece nesmysl nabízet staré mnohapatrové baráky jen firmám. Dnes je pro ně daleko jednodušší podnikat v přízemních prostorách, komu by se chtělo vymýšlet, jak dostávat výrobky z patra. A pak ta myšlenka připlula. Tam musejí být byty a zázemí pro normální život. Jinak to úplně ztrácí smysl,“ vzpomíná.

Horký je obratný manažer a vyjednávač. Podařilo se ve spolupráci se státními vlastníky staré borovinské fabriky postupně dojednat změnu územního plánu.

„Za těch dvanáct let se tady odstranily staré nánosy, různé přístřešky a to, co bylo pravdu nefunkční a nevyužitelné. Teď se areál velmi rychle nadechne, podle mého soudu tu do osmi let bude v plné míře uskutečněna vize, kterou zamýšlíme,“ říká.

Kolik to bude stát alespoň odhadem, odmítá blíže komentovat. „Križe trvá, nevíme, kdy skončí. Do hry se dostává další spousta aspektů. Tenhle region je hodně závislý na Dukovanech. Stavba dalšího bloku může přinést tisícům lidí práci, do Třebíče pak kupní sílu. Zavření elektrárny naopak může znamenat velký problém pro celý region, který je na ní dost závislý. O tom to celé je,“ upozornil podnikatel.

Festival Borovina... živá dodnes! má jedno specifikum. Vstupné na skoro všechny akce bude zdarma. Kromě autokina, ale i to bude za lidovou cenu, slibují organizátoři.

Hana Jakubcová